

Komunikat prasowy
Luksemburg, 21 kwietnia 2021 r.

Do upowszechnienia usług sektora kosmicznego UE potrzebny jest dodatkowy impuls

Unia Europejska nie podjęła wystarczających wysiłków, by w pełni wykorzystywać potencjał swoich programów kosmicznych – wynika z nowego sprawozdania specjalnego opublikowanego dziś przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Oparte na systemach satelitarnych programy Galileo i Copernicus zapewniają wprawdzie cenne usługi i dane, ale konieczne są dalsze działania, by zdyskontować znaczne nakłady poniesione na ich realizację (dotychczas około 18 mld euro) i zoptymalizować korzyści, jakie niosą one dla obywateli i gospodarki. Kontrolerzy apelują w związku z tym o opracowanie kompleksowej strategii w tym obszarze, podejmowanie bardziej ukierunkowanych działań oraz lepsze wykorzystywanie ram regulacyjnych z myślą o skutecznym upowszechnianiu korzystania z usług oferowanych w ramach tych programów.

UE realizuje obecnie trzy programy kosmiczne, przy czym lwią część poczynionych inwestycji przypada na dwa z nich: program Copernicus, który zapewnia dane z satelitów obserwacyjnych, oraz Galileo, globalny system nawigacji satelitarnej i pozycjonowania satelitarne. Do końca 2020 r. UE wydała 18,3 mld euro na programy kosmiczne, a na okres 2021–2027 zarezerwowała na ten cel ponad 14 mld euro. W strategii z 2016 r. Komisja Europejska zobowiązała się, że będzie podejmować wysiłki w celu maksymalizacji korzyści społecznych i gospodarczych płynących z unijnych programów kosmicznych. Nie określiła jednak, jakie konkretnie miałyby być to korzyści, ani nie wyznaczyła jasno zdefiniowanych wartości docelowych i harmonogramu działań, z którego wynikałoby, co należy osiągnąć i w jakim terminie.

– Z punktu widzenia technologii UE odgrywa obecnie ważną rolę na arenie międzynarodowej, jeśli chodzi o usługi z zakresu obserwacji Ziemi z przestrzeni kosmicznej i nawigacji satelitarnej. Nie przyjęła jednak kompleksowego podejścia mającego na celu wspieranie powszechniejszego

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

korzystania z usług unijnego sektora kosmicznego, dzięki czemu mogłaby zdyskontować znaczne nakłady ze środków publicznych poniesione na ten cel – powiedziała Mihails Kozlovs, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za to sprawozdanie. – Jako że większość inicjatyw na lata 2021–2027 znajduje się wciąż na etapie przygotowań, mamy nadzieję, że kontrola ta będzie stanowić wstęp do opracowania nowego zestawu działań, które umożliwią UE pełne wykorzystanie potencjału tych cennych zasobów kosmicznych.

Z ustaleń kontrolerów unijnych wynika, że w przyjętym przez Komisję podejściu do analizy potencjalnych korzyści wynikających z programów występuje szereg niedociągnięć. W rezultacie wpływ gospodarczy tych programów na wzrost i zatrudnienie oraz faktyczne korzyści w ogólnym ujęciu są nieznanne, gdyż mogły zostać przeszacowane bądź niedoszacowane.

Kontrolerzy stwierdzili, że już w momencie uruchomienia w 2016 r. program Galileo był opóźniony o osiem lat w stosunku do pierwotnych założeń. Mimo to w ostatnim czasie udało się osiągnąć znaczne postępy, jeśli chodzi o wprowadzenie na rynek odbiorników kompatybilnych z systemem Galileo. Umożliwiło to korzystanie z usług programu w różnych segmentach rynku, takich jak smartfony czy aplikacje w sektorze motoryzacyjnym. Niemniej jednak amerykański system GPS, który był pierwszym na świecie globalnym systemem nawigacji satelitarnej, jest wciąż bardzo rozpowszechniony i minie sporo czasu, zanim użytkownicy przejdą w większym stopniu na system Galileo. Sytuację utrudniają dodatkowo kolejne opóźnienia: Galileo oferuje wprawdzie pewne funkcje, których nie zapewniają pozostałe systemy, ale nie są one jeszcze w pełni dostępne.

Kontrolerzy stwierdzili ponadto, że część kluczowych działań, które miały przyczynić się do większego wykorzystania danych z programu Copernicus w całej UE, nie była wystarczająco ukierunkowana bądź nie przełożyły się one na oczekiwany wzrost zainteresowania tymi danymi. Aplikacje muszą być wykorzystywane na szerszą skalę, a nie jedynie w sektorze kosmicznym, jeśli mają przynieść pełen efekt. Tymczasem grupa ich użytkowników ogranicza się w dużej mierze do ekspertów i naukowców. Dostęp do danych z programu Copernicus polepszył się, ale wciąż jest zapewniany za pośrednictwem zbyt dużej liczby różnych platform. Nadal brakuje również długofalowej wizji co do efektywnego dostępu do danych.

W Strategii kosmicznej dla Europy z 2016 r. Komisja zobowiązała się do podejmowania środków regulacyjnych, aby zachęcać do stosowania na większą skalę rozwiązań kosmicznych. Przeprowadzono jednak niewiele działań z myślą o wskazaniu barier regulacyjnych lub administracyjnych, które mogą utrudniać korzystanie z usług sektora kosmicznego. Komisja jedynie częściowo wykorzystuje możliwości promowania tych usług w przepisach lub normach unijnych. Kontrolerzy przestrzegają, że nadal występują istotne braki w tym zakresie. W wielu istotnych obszarach, takich jak transport drogowy, logistyka, samochody autonomiczne czy drony, przepisy są niekompletne bądź – co gorsza – nie ma ich wcale.

Informacje ogólne

Za zarządzanie unijnymi programami kosmicznymi odpowiadają Komisja Europejska, Europejska Agencja Kosmiczna (ESA) oraz inne rozmaite podmioty unijne i spoza UE. Działają one we współpracy z państwami członkowskimi.

Obecnie w UE realizowane są trzy sztandarowe programy kosmiczne: Copernicus, największy na świecie program obserwacji Ziemi; Galileo, europejski globalny system nawigacji satelitarnej (GNSS) oraz EGNOS, europejski system wspomaganie satelitarne. Ze względu na bardzo

szczególny charakter oraz niewielkie znaczenie finansowe system EGNOS nie został uwzględniony w kontroli Trybunału.

Sprawozdanie specjalne nr 7/2021 pt. „Unijne programy kosmiczne Galileo i Copernicus – usługi zostały uruchomione, lecz trzeba zapewnić ich powszechniejsze wykorzystanie” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w języku angielskim. Pozostałe wersje językowe zostaną opublikowane wkrótce.

W ubiegłym roku Trybunał opublikował sprawozdanie na temat [wykorzystania nowych technologii obrazowania na potrzeby monitorowania wspólnej polityki rolnej](#).

Trybunał przedstawia swoje sprawozdania specjalne Parlamentowi Europejskiemu i Radzie UE, a także innym zainteresowanym stronom, w tym parlamentom narodowym, podmiotom związanym z danym sektorem i przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego. Zdecydowana większość zaleceń formułowanych w tych sprawozdaniach jest wprowadzana w życie.

Kontakt dla prasy

Biuro prasowe Trybunału: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – tel. kom.: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – tel. kom.: (+352) 691 553 547